

PĚTKA

Školní časopis pro žáky, rodiče a pedagogy

ZŠ Pětka
Vrchlického 22, Šumperk

5. května 2026 • ročník 2025 / 2026

číslo 8

Květen není jen měsíc květů.
Je to měsíc paměti.
Paměti na bolest a utrpení.
Paměti na radost a osvobození.
Paměti, která nikdy nesmí
být vymazána ani přepsána.

Obsah aktuálního čísla

Květnový úvodník	2
8. nebo 9. květen?	3
Osvobození Československa 1944 - 45	5
Úvaha o válce a míru	7
Pětka v italském Tarantu	9
Uklid'me Česko	11
Ekotým v Přerově	12
Žižalov ve 4. C	13
Míč na Pětce 2026	14
Moravský zvoneček – krajské kolo	15
Návštěva s programem v domově důchodců	16
Když učí žáci žáky	17
BezvaFest Praha	18
Dva jiné stejné příběhy A. Filipová 8. A	19
Starý obrázek P. Suralová 6. A	22
Zajíc a šnek L. Nikodém 9. A	22

Redakce:

V. Horváthová, E. Macková,
K. Pokorná, N. Hrochová,
D. Chromíková, N. Urbanová,
L. Bližňák

Úvodník: Měsíc květů

Květen je zvláštní měsíc. Na jedné straně už zavání létem, školní rok se pomalu naklání ke konci a v lavicích začíná být čím dál těžší sedět klidně. Venku všechno roste, kvete, bzučí a láká člověka pryč od sešitů, písemek a od snah o lepší známky. Kdyby školní tašky uměly mluvit, nejspíš by v květnu šeptaly: „Prosím, vydrž to, už jen chvíli.“

Jenže květen není jen měsíc výletů, rozkvetlých stromů a prvních opravdu teplých dnů. Je to také měsíc, kdy si připomínáme události, které změnily dějiny. Především konec druhé světové války v Evropě. V České republice slavíme 8. května Den vítězství, tedy státní svátek připomínající porážku nacismu a konec války v Evropě. Kapitulace německých vojsk vstoupila v platnost 8. května 1945 ve 23:01 středoevropského času.

Květen nám tak každý rok připomíná dvě věci najednou. Že život je krásný, ale není samozřejmý. Že mír není nuda z učebnice dějepisu, nýbrž veliký dar. Že lidé před námi prožili strach, hlad, bombardování, okupaci, ztrátu blízkých i radost z osvobození — a my dnes, jen díky mnoha hrdinům, můžeme chodit do školy, hádat se o úkoly, plánovat prázdniny a stěžovat si na bramborovou kaši v jídelně.

V tomto čísle se proto vracíme k roku 1945. Položíme si otázku, proč někdo připomíná konec války 8. května a někdo 9. května. Podíváme se na osvobození Československa v letech 1944–1945. A zkusíme se zamyslet také nad tím, co vlastně znamenají slova válka a mír.

Protože historie není jen seznam letopočtů. Historie je paměť lidí. A když ji ztratíme, začneme opakovat chyby, o kterých jsme si mysleli, že už se nikdy nemohou vrátit.

Ve dnech slávy

Jaroslav Seifert

Do šeríků padly dny té slávy
nikdy ještě nám tak nevoněl
ten květ bílý, modrý, usměvavý,
přivázaný na lafetě děl.

Je v něm žen a dětí něha bílá,
básníkovo marné volání,
je v něm krev, již tato země vpila,
když jsme stáli s rukou na zbraní.

Kovy země se v něm roztavily,
z květů dýchá ocelový chlad,
jak byl krásný na žerdích v té chvíli,
když jsme stáli u svých barikád.

Je v něm láska, která neoklame,
a když vadne, cítíš smrti dech,
V jeho květech padlé pohřbíváme,
ať se jim spí měkce na květech.

8. nebo 9. květen?

Proč mají pravdu obě data

Každý rok se v květnu vrací otázka, která vypadá jednoduše, ale ve skutečnosti v sobě ukrývá kus velkých dějin: Kdy vlastně skončila druhá světová válka v Evropě — 8. května, nebo 9. května?

Krátká odpověď zní: obojí je správně. Záleží na tom, z jakého místa, času a historické tradice se na tuto událost díváme.

Druhá světová válka v Evropě se chýlila ke konci na jaře roku 1945. Nacistické Německo bylo vojensky poražené. Berlín padl, Adolf Hitler spáchal 30. dubna 1945 sebevraždu a německé velení už nemělo sílu pokračovat v boji. Spojenci požadovali bezpodmínečnou kapitulaci — tedy úplné vzdání se bez vyjednávání o podmínkách. První akt kapitulace byl podepsán 7. května 1945 ve francouzské Remeši a měl vstoupit v platnost na konci 8. května.

Jenže Sovětský svaz trval na tom, aby se kapitulace zopakovala ještě v Berlíně, tedy přímo v hlavním městě poraženého Německa. Proto byl další dokument podepsán 8. května 1945 v berlínském Karlshorstu. V Evropě byl ještě 8. květen, ale v Moskvě už kvůli časovému posunu začínal 9. květen. Proto se v západní a střední

Evropě připomíná konec války většinou 8. května, zatímco v Rusku a některých dalších zemích bývalého Sovětského svazu se slaví 9. května.

V České republice je nyní státním svátkem 8. květen — Den vítězství. Tento den připomíná konec druhé světové války v Evropě a porážku nacistického Německa. Z historických pramenů se za rozhodující okamžik považuje kapitulace německých vojsk, která vstoupila v platnost 8. května 1945 ve 23:01 středoevropského času.

Pro české země má však mimořádný význam také 9. květen 1945, protože právě toho rána dorazily do Prahy první jednotky Rudé armády. Ještě před příchodem spojeneckých vojsk vypuklo 5. května 1945 spontánní ozbrojené povstání pražského obyvatelstva proti německé okupaci. Povstalci obsadili rozhlas, pošty, nádraží a další strategické objekty. Němci pod velením generála Rudolfa Toussainta odpověděli tvrdými protiútoky — leteckým bombardováním, tankovými útoky na barikády. Situace povstalců byla kritická, chyběly zbraně i munice.

Jedním z klíčových momentů byl příjezd 1. divize Ruské osvobozené armády (ROA) generála

Sergeje Buňačenka – tzv. vlasovců. Tato divize, tvořená sovětskými zajatci bojujícími na německé straně, se rozhodla přejít na stranu povstalců v naději na příznivější poválečné zacházení. Vlasovci pomohli odrazit německé útoky, zejména na Ruzyni a Smíchově, a výrazně ulevili obráncům barikád.

Téhož dne – 8. května 1945 – vstoupila v platnost bezpodmínečná kapitulace Německa. Velitel německých vojsk v Praze generál Toussaint podepsal s českou Českou národní radou dohodu o volném odchodu německých vojsk z Prahy výměnou za zastavení bojů. Němce poháněl i strach z příchodu Rudé armády. Vlasovci, jejichž přítomnost se pro jednání stala nepohodlnou, byli vyzváni k odchodu.

Brzy ráno 9. května 1945 vstoupily do Prahy první jednotky 1. ukrajinského frontu pod velením maršála Ivana Koněva. Přijížděly ze severozápadu (přes Ruzyni) i z jihu. Německá vojska v souladu s dohodou z předchozího dne většinou ustupovala, na odpor se postavily jen některé fanatické jednotky.

Praha byla osvobozena prakticky bez větších pouličních bojů v samotný den příjezdu sovětských vojsk – ulice lemovaly tisíce jásajících obyvatel.

Proto není vhodné stavět 8. a 9. květen proti sobě

jako dva soupeře. Nejde o soutěž, které datum je „správnější“. Osmý květen připomíná mezinárodně uznávaný konec války v Evropě a kapitulaci nacistického Německa. Devátý květen je pro naše dějiny spojen především s osvobozením Prahy a s pamětí lidí, kteří tehdy viděli a vnímali příjezd sovětských tanků do Prahy jako konec strachu a okupace.

Důležité je také nezapomenout, že druhá světová válka neskončila všude na světě v květnu. V Evropě ano, ale v Asii a Tichomoří se bojovalo dál až do kapitulace Japonska v září 1945. Přesto se květen 1945 stal pro Evropu symbolem konce jedné obrovské katastrofy.

Když se tedy někdo zeptá: „Máme si připomínat 8., nebo 9. květen?“, nejlepší odpověď zní: připomínejme si oba dny, ale rozumějme tomu, co každý z nich znamená.

8. května si připomínáme konec války v Evropě, porážku nacismu a Den vítězství.

9. května si můžeme připomenout osvobození Prahy a poslední ozvěny bojů na našem území. Tedy dovršení osvobození Československa.

A hlavně: v obou dnech nejde jen o datum v kalendáři. Jde o paměť. O úctu k obětem. O připomenutí, že svoboda není samozřejmost.

— — —

Osvobození Československa 1944–1945

Cesta ke svobodě nebyla jednoduchá

Když se řekne osvobození Československa, mnoho lidí si představí květen 1945, tanky v ulicích, květiny, vlajky, radost a konec války. To všechno k osvobození patří. Ale cesta ke svobodě byla mnohem delší, těžší a krvavější. Nezačala v Praze v květnu 1945. Začala už na východě, v horách, v bahně, v mrazu a ve válečném chaosu roku 1944. Postupné osvobozování Československa začalo na podzim roku 1944 během Karpatsko-dukelské operace. Sovětská vojska spolu s 1. československým armádním sborem překročila československé hranice na východě Slovenska. Boje v karpatském prostoru byly mimořádně těžké. Vojáci postupovali horským terénem, často za špatného počasí a proti dobře připravené německé obraně. Paměť národa uvádí, že právě od Karpatsko-dukelské operace se začalo Československo postupně osvobozovat od nacistické nadvlády.

Velkou část území osvobozovala Rudá armáda. Spolu s ní bojoval také 1. československý armádní sbor pod velením generála Ludvíka Svobody. Na osvobozování se ale nepodíleli jen sověští a českoslovenští vojáci. Významnou roli sehrála

také rumunská armáda, která se účastnila bojů zejména na Moravě a na Slovensku, a americká armáda, která osvobodila část západních a jihozápadních Čech. Demarkační čára, tedy dohoda o tom, kam až která spojenecká armáda postoupí, vedla přibližně v prostoru mezi Plzní a Českými Budějovicemi.

Na západě Čech se lidé setkali s americkými vojáky. Plzeň byla osvobozena americkou armádou 6. května 1945. V jiných částech země lidé vítali sovětské nebo rumunské jednotky. Tato skutečnost je důležitá: osvobození Československa nebylo jeden jediný okamžik a nemělo jen jednu podobu. V některých městech se bojovalo tvrdě, jinde se německé jednotky stahovaly. Někde přicházeli osvoboditelé za jásotu davů, jinde lidé nejprve opatrně vyhlíželi z oken, protože se báli, zda se válka ještě nevrátí.

Zvláštní kapitolu tvoří Pražské povstání, které vypuklo 5. května 1945. Češi v Praze se postavili proti německé okupaci. V ulicích vznikaly barikády, bojovalo se o budovu rozhlasu, ozývalo se volání o pomoc. Povstalci se snažili udržet město do příchodu spojeneckých jednotek.

Německé vojsko v Praze kapitulovalo 8. května, ale 9. května ještě docházelo k bojům s některými jednotkami SS a posledními ohnisky odporu.

Když 9. května ráno přijely do Prahy první tanky Rudé armády, mnoho lidí to vnímalo jako konec noční mŕy. Po šesti letech okupace skončily zákazy, zatýkání, popravy, transporty, strach z gestapa i každodenní ponížení života v nesvobodě. Radost však byla smíšená se smutkem. Válka za sebou nechala zničené rodiny, mrtvé, raněné, vězně koncentračních táborů, vypálené vesnice a ztracená dětství.

Právě zde mají velkou sílu vzpomínky očitých svědků. Paměť národa shromažďuje příběhy lidí, kteří zažili válku, odboj, věznění, koncentrační tábory i osvobození. V jednom z materiálů připomíná, že druhá světová válka si vyžádala více než 40 milionů životů a z toho více než 300 tisíc občanů Československa.

Vzpomínky pamětníků se často neshodují v detailech — někdo si pamatuje hluk tanků, jiný pach kouře, někdo první čokoládu od amerického vojáka, jiný ruskou píseň, někdo radostné objetí, jiný ticho po bombardování. Ale jedno mají společné: válka pro ně nebyla kapitola v učebnici. Byla to skutečnost. Byla to doba, kdy lidé nevěděli, jestli se ráno probudí, jestli se domů vrátí tatínek, bratr nebo souseď, jestli někdo nezatlouče na dveře uprostřed noci.

Proto bychom neměli osvobození zjednodušovat jen na hesla, ale snažit se mít o něm širší

povědomí. Bylo to obrovské vojenské vítězství nad německým nacismem, ale zároveň lidská tragédie plná bolesti. Byla to radost z konce okupace, ale také začátek složité poválečné doby. Bylo to setkání s osvoboditeli, kteří často sami přicházeli z válkou zničených zemí a nesli si vlastní bolestné ztráty.

Když dnes mluvíme o osvobození Československa, měli bychom poděkovat všem, kdo se na porážce nacismu podíleli: vojákům Rudé armády, americké armády, rumunské armády, československým vojákům, odbojářům, povstalcům i obyčejným lidem, kteří pomáhali, riskovali a vydrželi. A největší úctu si zaslouží ti, kteří za naši svobodu položili své životy.

Svoboda rozhodně nepřišla sama. Musela být tvrdě vybojována. A právě proto si musíme připomínat, jak lehce o ni lze přijít, a jak těžké je získat ji zpátky.

Ztráty osvoboditelů

- Rudá armáda (SSSR): přibližně 140 000–150 000 padlých vojáků
- Rumunská armáda: více než 33 000 padlých
- Americká armáda: nejméně 116 padlých vojáků
- 1. československý armádní sbor: asi 3 500 padlých mužů a žen
- Polští vojáci: také utrpěli ztráty (desítky padlých)

Poznámka: Statistiky se mohou mírně lišit podle různých zdrojů.

Krátká úvaha o válce a míru

Co zůstane v člověku, když utichnou zbraně

Válka začíná dřív, než padne první výstřel. Začíná ve chvíli, kdy člověk přestane vidět v druhém člověka. Když se lidé začnou navzájem nálepkovat. Nepřítel. Zrádce. Cizinec. Překážka. Číslo. Dav. Nadčlověk, podčlověk. Opice, šváb. Někdo, koho už nechceme slyšet, chápat ani litovat.

A mír také nezačíná podpisem smlouvy. Začíná v okamžiku, kdy člověk znovu dokáže říct: „Ten druhý je člověk jako já.“

Druhá světová válka byla nejničivějším konfliktem v dějinách lidstva. Přinesla masové vraždění, holokaust, bombardování měst, vyhlazování vesnic, koncentrační tábory, hlad, strach a smrt. V některých statistikách jsou oběti této války vyčísleny na více než 60 milionů lidí a téměř 400 tisíc občanů Československa.

Když si tato čísla přečteme, jsou tak obrovská, že jim skoro nerozumíme. Šedesát milionů. Čtyři sta tisíc. To nejsou jen obyčejné číslice. Každý z těch lidí měl jméno. Někdo měl rozečtenou knihu. Někdo se těšil na svatbu. Někdo poprvé řekl: „Miluji tě“. A místo pokračování lásky a milování nastal konec. Někdo měl doma dítě,

kteří čekalo, až se otevřou dveře a vejde táta nebo máma. Už se nikdy neotevřely.

Válka ničí domy, mosty, města a silnice. Ale ještě víc ničí důvěru. Člověk se začne bát člověka. Soused se bojí souseda. Dítě se bojí klepání na dveře. Matka se bojí každého kroku na chodbě. Válka ničí morálku. Obyčejní lidé se stanou vojáky nebo dozorcí v lágrech. Hrůzy války je pokříví a z řady z nich se stanou zrůdy schopné čehokoli.

Mír proto neznamená jen to, že se přestane střílet. Mír znamená, že se lidé mohou znovu nadechnout. Že mohou opět doufat v lidskost, v návrat základní lidské slušnosti a morálky.

Někdy si představujeme mír jako samozřejmost. Jako vzduch. Je tu, tak o něm nepřemýšlíme. Jenže právě to je nebezpečné. Přítomnost vzduchu si také uvědomíme až ve chvíli, kdy se nám ho začne nedostávat. Lidé, kteří zažili válku, často nemluvili velkými slovy. Neříkali: „Prožil jsem historickou epochu.“ Říkali spíš: „Byl hlad.“ „Báli jsme se.“ „Schovávali jsme se.“ „Čekali jsme.“ „Nevěděli jsme, kdo se vrátí.“ A hlavně opakovali úplně všichni: „Už nikdy to nesmíme dovolit. Už nikdy válku!“

V tom je zvláštní síla paměti. Neučí nás jen, kdo kdy podepsal jaký dokument. Učí nás představit si člověka v jeho křehkosti. Učí nás, že za každým dějinným rozhodnutím jsou konkrétní lidské osudy.

Mír není slabost. Někdy se říká, že kdo mluví o míru, je naivní. Ale skutečný mír není naivní. Každý člověk by si měl být vědom, čeho je válka schopna. Vědět, že zlo existuje. Lidské zlo, před nímž i peklo bledne. Vědět, že někdy je nutné se mu postavit. Ale zároveň vědět, že nenávist se nesmí stát normálním způsobem myšlení. Protože jakmile si zvykneme nenávidět, válka už získala v našem nitru kus území.

Mír se nedá vyhlásit jen nařízením shora. Nestačí, aby státníci podepsali listinu. Míru, jako jedné z nejvyšších hodnot, se musí každý den znovu učit v rodinách, ve třídách, v ulicích, na internetu, v běžných rozhovorech. Aby se spolu lidé dokázali pohádat bez ponižování druhého. Aby uměli uznat chybu. Aby se nesmáli slabšímu. Aby nepřilévali olej do ohně jen proto, aby získali pozornost.

Možná to zní obyčejně. Ale právě v obyčejných věcech mír buď roste, nebo mizí.

Škola je v tomto smyslu zvláštní místo. Někdy je hlučná, chaotická, plná zapomenutých úkolů, ztracených přezůvek a vět typu: „Proč bych to měl vědět?“ Ale zároveň je to místo, kde se děti učí žít vedle sebe. Každá třída je malý svět. Jsou v ní

různé povahy, různé názory, různé nálady. A právě tam se člověk učí, že druhý nemusí být stejný, aby si zasloužil úctu.

Když si v květnu připomínáme konec druhé světové války, nejde jen o minulost. Jde i o přítomnost. O to, jak mluvíme. Jak zacházíme s pravdou. Jak snadno uvěříme nenávisťným slovům. Jak rychle se necháme strhnout davem. Jak dokážeme chránit slabší. Jak si vážíme svobody.

Květen nám připomíná, že druhá světová válka jednou skončila. Ale také nás důrazně varuje, že mír nikdy nemusí být navždy. Musí se chránit. Ne velkými řečmi, ale každodenní lidskostí. Ne podněcováním nenávisti, ne válečným štváním, ale maximální snahou o řešení konfliktů lidskými prostředky. Válka sahá k nelidským prostředkům.

My se dnes honosně nazýváme *homo sapiens sapiens*. Opravdu jsme alespoň z části *sapiens*?

Italští delfíni i historické jeskyně

Naši studenti objevovali krásy Taranta

Skupina našich žáků z osmých a devátých tříd se nedávno vrátila z intenzivního týdne v italském přístavním městě Taranto. Jaké to bylo žít v italských rodinách, studovat mořské ekosystémy a ochutnat místní kulturu? Na to jsme se zeptali přímo žáků účastníků po jejich návratu.

Váš program začal v neděli přivítáním u hostitelských rodin. Jaké byly první dojmy?

Bylo to skvělé, i když trochu napínavé! Rodiny nás čekaly kolem jedné odpoledne. Hned jsme šli k nim domů na oběd. Většinu jídla jsme pak po celý týden jedli právě s nimi, pokud jsme zrovna neměli společný program.

Pondělí vypadalo jako hodně nabitý den. Co vás nejvíce zaujalo?

Ráno proběhlo oficiální uvítání a pak prezentace o životním prostředí a průmyslu v Tarantu. Připravili jsme speciální prezentaci o naší škole a rovněž jsme jim zazpívali naši písničku. Odpoledne nás pak vzali na procházku historickým

centrem Città Vecchia. Je to krásné staré město, ale nemají peníze na opravu historických budov, takže italská vláda nabízí tyto domy za 1 euro.

Slyšel jsem, že v úterý jste si prohlédli starý Aragonský hrad.

Ano! Ale nejdříve jsme se s organizací Jonian Dolphin Conservation učili, jak se monitorují delfíni a jak funguje mořský ekosystém. Odpoledne jsme si ještě stihli prohlédnout právě Aragonský hrad, ve kterém byl vězněn i otec spisovatele Alexandra Dumase a ten pak napsal slavnou knihu Hrabě Monte Christo na základě otcových zkušeností.

Středa byla věnována výletům mimo město. Kam jste se podívali?

Jeli jsme do Castellana Grotte navštívit obrovské jeskyně. Byli jsme v hloubce 72 metrů. Pak jsme pokračovali do Alberobella. To je ta vesnice s těmi typickými bílými domečky „trulli“. Je to jako z pohádky. Ty střechy z kamene byly opravdu úžasné a naprosto nás fascinovaly.

Čtvrtek a pátek už se nesly ve znamení aktivit přímo ve městě a přírodě, že?

Ve čtvrtek jsme měli dopoledne stopovanou v centru a pak návštěvu Národního archeologického muzea. Odpoledne jsme pracovali ve třídách, zatímco učitelé měli svou poradu. V pátek jsme vyrazili do přírodního parku Terra delle Gravine na túru, kde jsme pozorovali místní flóru a krasovou krajinu.

Měli jste vůbec nějaký volný čas pro sebe?

Pár volných večerů bylo. Ale platilo přísné pravidlo: pokud jsme chtěli jít ven nebo podnikat něco extra, museli jsme mít svolení od našich učitelů i hostitelských rodin. Celý týden pak vyvrcholil páteční rozlučkovou večeří.

Co byste vzkázali ostatním, kteří o takové cestě uvažují?

Určitě jeďte! I když se program může občas změnit podle organizačních potřeb, ten zážitek z poznávání nové kultury a přátelství za to stojí. Loučení v sobotu před odjezdem bylo hodně emotivní.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Uklid'me Česko!

Hotovo! Aspoň na chvíli. Začátkem dubna se 324 žáků a 30 učitelů připojilo k celorepublikové akci *Uklid'me Česko*. Společně vyrazili na úklid okolí naší školy. V blízkých ulicích nacházeli drobné odpadky jako obaly od potravin, skleněné lahve a plechovky, spoustu cigaretových filtrů, boty a ponožky. Devátáci překvapili a sami se nabídli k pomoci s úklidem. Už je to pro ně tradice. Osmáci měli štěstí a v ulicích bylo čisto. Tak děti byly zklamané, že nemají co sbírat. 7. B našla rýč, hrábě i konvici. Snad to tam nezapomněl nějaký tajný zahrádkář ;) Šestáci se vydali na nedalekou lesní stezku a ulovili rozbitou dopravní značku, trubky a disk od kola. Druháci našli v okolí školy láhev od vodky a piva.

„Museli jsme si vzít rukavice, pytel a pevnou obuv. Našli jsme cigarety, sůl, dětské boty, ponožky, vánoční stromček, shnilý banán. Vyhodili jsme všechny odpadky do popelnice. V ulicích bylo celkem čisto.“ Ríša a Denis 4. C

Všem pomocníkům děkujeme, že se snaží udržovat své okolí čisté. A děkujeme organizátorům *Uklid'me Česko* za poskytnuté pytle a rukavice k úklidu.

Ekotým na zkušené v Přerově

Zástupci ekotýmu se vydali 17. 4. do Přerova získat vzácné zkušenosti o zahradničení a také nasbírat inspiraci z tamější ekoškoly. Domů si ekotýmáci přivezli domeček pro žížaly. Linda by si zasloužila medaili za navigování podle mapy a Majda za prezentování ekoškoly z paměti. Všichni za výpomoc na zahradě a týmového ducha.

„V pátek 17. 4. jsme jeli do Přerova do ekoškoly Trávník. Já, Linda, Sofča, Jenda, Nicolas a Majda. Jeli jsme s paní učitelkou Knedlovou a Martinou Pospíšilovou. Šli jsme podle mapy.

Na ekoškole jsme zkoumali pod mikroskopem různé živočichy. Byl tam roztomilý had. Jmenoval se Hat. Potom bylo krmení Hata. Jedl malé

mražené myšičky. Jak skončilo krmení, tak se šlo ven pomáhat. Udělali jsme záhon a zasadili jsme do něj keříky.“ **Linda**

„Přišli jsme na vlakové nádraží, pak jsme čekali na vlak. Ten přijel na čas a my odjeli do Přerova. V Přerově jsme navštívili ekoškolu Trávník. Měli jsme možnost pozorovat brouky pod mikroskopem. Byl tam oranžovej had. Postavili jsme záhony, zasadili jahody a zalévali.“ **Jenda a Nicolas**

„Líbilo se mi pítko pro ptáky. Měli i pítko pro veverky. Chtěli bychom to udělat i u nás ve škole.“ **Sofie**

Žížalov ve 4. C

Ekotýmáci jeli do Přerova a přivezli divné kýble s dírami a 20 žížal. Prý budou u nás bydlet!

My všichni jsme díry lehce obrousili a do kýble jsme dali natrhané kousky lepenky. Já s Klárou jsme přinesli trochu zeminy ze zahrady. A potom jsme tam dali žížaly. Žížaly měly růžovou a žlutou barvu. Krmíme je pampeliškami a kousky jablek, co nám zbydou ze svačiny. Nemůžou citrusy (např. pomeranče, mandarinky, citrón). Namalovali jsme obrázky a nalepili je na kýble.

Žížaly mají třípatrový dům. Je to vermikompostér. Žížaly přemění bioodpad na zeminu a při tom vznikne i žížalí čaj (hnojivo).

Michal a Ivan 4. C

Míč na Pětce 2026

Turnaj v přehazované přinesl skvělé výkony i přátelskou atmosféru

Dne 1. dubna 2026 se na naší škole uskutečnil turnaj v přehazované "Míč na Pětce", kterého se zúčastnilo celkem šest škol. Soutěžili mezi sebou žáci 4. a 5. tříd, kteří předvedli nejen sportovní dovednosti, ale také týmového ducha a radost ze hry.

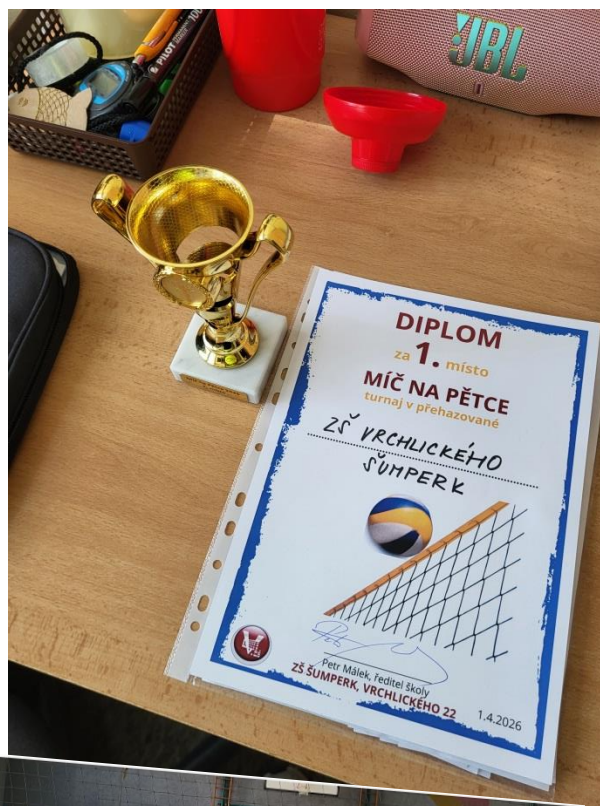
Celý turnaj se nesl ve velmi přátelské atmosféře a všechny zápasy probíhaly v duchu fair - play. Každý tým bojoval s maximálním nasazením, ale zároveň s respektem k soupeřům, což přispělo k příjemné a sportovní náladě po celý den.

Velká gratulace patří naší škole, která se stala vítězem turnaje. Přesto si uznání zaslouží všechny zúčastněné školy za skvělé výkony a nasazení, které na hřišti předvedly.

Na závěr bychom chtěli poděkovat vedení školy, že se tento turnaj může již tradičně konat právě u nás na Pětce. Díky jejich podpoře mají žáci možnost zažít krásné sportovní chvíle a setkávat se s vrstevníky z jiných škol.

Těšíme se na další ročník!

Za školní sportovní tým Michaela Pospíšilová

Moravský zvoneček – krajské kolo

V sobotu 18. 4. proběhlo v Prostějově krajské kolo ve zpěvu lidových písní „Moravský zvoneček“. Naši školu reprezentovala Marie Korgerová z 5. B. Velkým zážitkem bylo, že si mohla zazpívat za doprovodu profesionální cimbálové muziky Parádnice.

V konkurenci těch nejlepších zpěváků z celého kraje se naše talentovaná spolužačka neztratila. Za svůj přednes lidových písní si od odborné poroty vysloužila krásné bronzové pásmo. Soutěžit ve zpěvu vyžaduje nejen čistý hlas, ale i odvahu a poctivou přípravu. Gratulujeme Maruše za její pěvecký výkon.

Na návštěvě v domově důchodců

Konfucius: „Mladí potřebují radost a lásku, dospělí práci a přátelství, staří mír a pokoj.“

7. dubna nastal ten čas, kdy jsme se vypravili do šumperského Domova důchodců, abychom dědečkům i babičkám zazpívali, zahráli na flétny a na kytary. Do svého programu jsme zařadili i pohádku *Zabloudilo kuřátko*. Naši posluchači byli moc hodní, někteří se zapojili i do zpívání. Na závěr vystoupení jsme připravili malé dárečky - jarní přáníčka a výborné domácí perníčky, které nám pomohli upéct žáci z vyšších ročníků.

Byl to vážně skvělý den, jsme totiž moc rádi, když můžeme udělat někomu jinému radost.

Žáci 4.A Denisa Všečeková, Denisa Šalamounová

Když žáci učí mladší spolužáky

Den učitelů 27. 3. 2026

Dnes byl ve škole úplně jiný den než obvykle a mně se moc líbil. Místo našich učitelek nás totiž učili starší spolužáci z druhého stupně. Bylo to ke Dni učitelů a moc jsem se na to těšila. První hodinu jsme měli češtinu. Učili nás Tereza, Eliška a Kája. Byli hodní a vysvětlovali nám učivo srozumitelně. Dělali jsme různé úkoly a moc mě to bavilo. V hodině matematiky jsme dostali razítko. Moc mě bavilo je sbírat. Vymysleli pro nás soutěž s bonbony, což mě potěšilo. Další byla angličtina. Tu nás učili Terka a Tom. Kreslili jsme barvy a pracovali s pracovními listy. Trochu to bylo těžší, ale oni nám pomáhali. Vše jsem zvládla vypracovat.

V prvouce nás učila Anička, Denisa a Laura. Obarvovali jsme si o své přírodě a životě zvířátek. Celý den byl zábavný a jiný než obvykle. Starší spolužáci byli milí a snažili se jako opravdoví učitelé. Cítila jsem nadšení a radost z toho, že jsme takový den ve 3. A mohli zažít.

Charlotte Veronika Ferencová 3. A

V pátek 27. března nás učili starší spolužáci z 2. stupně.

Hodiny s nimi mě moc bavily, nejlepší byla geometrie, kterou nás učili Terka a Tomáš. Byli vtipní.

V češtině jsme procvičovali vyjmenovaná slova a za jejich znalost nás „učitelé“ odměňovali bonbony.

V prvouce nás učily sedmačky, probírali jsme život v přírodě.

Celý den jsem si moc užil a těším se zase někdy příště.

Luka Gvozdenovič, 3. A

V češtině jsme měli nové učitele Jardu a Elišku z 9. třídy. Bylo to prima!

Opakovali jsme vyjmenovaná slova a dostávali razítka zvířátek. Přála bych si víc takových dnů.

Markéta Kršková, 3. A

Na 28. března připadá Den učitelů, proto si dnes starší žáci vyzkoušeli učit mladší žáky.

První vyučovací hodina proběhla ještě s paní učitelkou. Zbylé tři hodiny nás učili starší žáci postupně ve skupinkách.

První skupinkou mladších učitelů jsme překvapili svými znalostmi vyjmenovaných slov.

Druhá skupinka nás měla zdokonalit v geometrii. Zkoušeli jsme dokreslovat prostorová tělesa. Pomůcka, která připadala na poslední skupinu, byla velmi zajímavá a zábavná.

Celý nápad pana ředitele byl dobrý a až budu starší, chtěl bych si to taky vyzkoušet.

Jonáš Kraus, 3. A

BEZVAFEST Praha

Vystoupení na Epet stage

V pátek 17. dubna 2026 jsme měli možnost vystoupit na pódiu na největším rodinném festivalu v Praze. Bylo vybráno devět účinkujících dětí, kteří reprezentovali třídu a naši školu.

A jak jsme se tam dostali?

Vyhráli jsme soutěž s projektem *Každá kapka se počítá*, dostali jsme nabídku, paní učitelka ji přijala a jelo se. Sehráli jsme šestiminutové divadelní představení o vodě a jak šetřit vodou díky namontování perlátorů.

Sklidili jsme obrovský dík a potlesk.

Všichni si to užili a byli nadšení. Děti jsou opravdu úžasné, šikovné a zaslouží si pochvalu.

Jedna perlička při zpáteční cestě. Vše bylo naplánováno na vteřiny. Při cestě z metra na nástupiště 6 sever jsem si připadala jak ve filmu *Sám doma*. Když jsem viděla běžet zelené čepičky přes celé nádraží. Opravdu úsměvné. Když někteří nemohli, povzbudila jsem je, že jde o vše a zabrali jsme ještě více... Dali jsme to!

Šikovné žáky mám.

Hrdá paní učitelka

Bezva na BezvaFestu v Praze

Charlotte Veronika Ferencová 3. A

Na BezvaFestu v Praze, to byl krásný den,
se třídou jsme vyjeli, splnil se nám sen.
Ve vlaku jsme se smáli, pak na tram jeli dál,
dobrodružství začalo, každý z nás se smál.

Na pódiu divadlo jsme hráli,
u toho se krásně smáli.
My ze třídy 3. A jsme pilně nacvičili hru,
naučili publikum, jak správně šetřit vodu!

Paní učitelka Monika nás vedla s úsměvem,
dodala nám odvahu, když přišel ten velký den.
Na jevišti jsme stáli, srdce tlouklo ještě víc,
ale potlesk z publika, pro nás znamenal nejvíc.

Pak spoustu soutěží a zábavy,
nikdo neměl o nic obavy.
Byl to velký zážitek, na který nezapomenu,
na ten krásný den si v srdci vzpomenu.

Děkuji paní učitelce za veškerou péči a čas,
BezvaFest v Praze zůstane navždy v nás.

♥ Charlotka

Žákovské texty

Dva jiné stejné příběhy

Anežka Filipová, 8. A

Alenka je malá, zvědavá dívka, a tak když spatří malého, velmi zvláštního mluvícího králíka, neváhá ho následovat.

Alenka následuje králíka tak rychle, jak jí nohy stačí. Sotva popadá dech, mezitím co králík rychle cupitá. Alenka zrychlí a potom králík zmizí. Alenka se po něm rozhlíží, pokračuje v cestě, nedívá se pod nohy a ...spadne. Spousta lidí by v této situaci ječela či vyšilovala, ale ne Alenka. Padá, padá a padá, mezitím si prohlíží okolí a přemýšlí, netrápí ji to, že teď padá. Alenka je zvláštní dítě. Konečně dopadla. Dopadla do zvláštní, malé, zakulacené místnosti. Jediné, co místnost tvoří, jsou dveře - asi patnáct dveří vedle sebe a každé jsou úplně jiné. Králík ani nikdo jiný v místnosti není, jen Alenka. Každé dveře byly jiné, jiná barva, vzor a jméno, všechny dveře na sobě měly jméno.

Alenka se rozhlížela kolem, chodila sem a tam a spatřila modré dveře se jménem Alenka. Nezaváhá, pokusí se je otevřít, ale jsou zamčené. Alenka skočí otevřít jiné dveře, každé dveře

otevře. Dokáže otevřít všechny kromě těch s jejím jménem. Stojí uprostřed místnosti a zírá na jediné dveře, které nedokáže otevřít.

Následně si sedne a nedokáže potlačit své myšlenky. Hlavou jí běží. „Jak je možné, že všechny dveře jsou otevřené, jen ty moje jsou zamčené? Proč je nedokážu otevřít? Nechci otevřít dveře ostatních, ale svoje. Možná se je bojím otevřít. Možná nechci vědět, co za nimi je. Možná...“

Alenka povzdechne, vstane a vydá se k otevřeným dveřím naproti. Vejde do dveří, všude je tma, ale ona pokračuje dál. Najednou uvidí světlo, a tak jde za ním. Náhle se ze světla stanou dveře, nejsou to zajímavé dveře, jaké viděla předtím, jedná se o obyčejné, bílé dveře. Alenka vezme za kliku, otevře dveře a projde.

Stojí před ní živý plot a velký, bílý, zdobený dům. Vejde do živého plotu, který tvoří bludiště až k tomu skvostně zdobenému domu. Prochází bludištěm kolem různých soch, květin, rostlin a samozřejmě kolem vysokého, živého plotu, přes který není vidět, kam jde. Konečně se dostane k domu. Dům je skvostný, je mnohem větší, než se zdál, jeho okna jsou lemována různými vzory a vstup tvoří velké hnědo zlatavé dveře, které jsou

jedinou barvou na bílém domě. Alenka otevře dveře, vnitřek domu vypadá úplně jinak. Zatímco zvenku je dům jako nový s nádhernými květinami před ním, vnitřek má jen shnilé stonky ve vázách, rozpadající se stěnu, rezavé kousky železa a chátrající podlahu.

Uslyší kroky a hlasy nad sebou, a tak vyjde schody nahoru. Uvidí skupinu lidí, která stojí u balkonu nebo spíše pozůstatku balkonu, který se tloušťkou spíše podobá parapetu od okna.

„Kdo jste, a co děláte?“, zeptá se Alenka mezitím, co jedna z osob právě skočila z balkonu. „Skáče“, řekne chlapec. „Skáčete?“, zopakuje Alenka, aby si ujasnila odpověď. „Ano.“ Alenka přistoupí blíž k balkonu, aby se podívala dolů, a uvidí něco jako studnu, přestože voda v ní se spíše podobá louži.

Chlapec stojí za Alenkou a potom promluví: „Když skočíš, je poloviční šance, že se vrátíš a stejná šance, že ne.“ Ted' se chystala na skok jedna dívka, skočila a... už se nevrátila.

„Ví vůbec, že tím ohrožují svůj život?“, pomyslí si Alenka. „Ví“, řekne někdo. Alenka se podívá za sebe, ale nikoho nevidí. „Tady“, řekne hlas a ona se podívá na své rameno, na kterém sedí housenka. „Vědí, že mohou zemřít, proto také skáčou“, housenka se na chvíli odmlčí a potom dodá: „Mé jméno je Houseňák.“ Alenka trochu překvapeně zamrká, než se zeptá: „Není to hloupé?“ „Ne“,

odpoví jednoduše, „a navíc je to jejich volba, jestli se vrátí nebo nevrátí.“ „Jak to může být jejich volba? Co je tohle vůbec za místo? A kdo jsi ty, že se tváříš, jakože všechno víš?“ položí otázky bez rozmyslu.

„Vše je prosté: je to jejich volba, tohle místo, je místo, kde jim buď pomůžeme skočit a už se nevrátit, nebo přestat skákat a já jsem Houseňák.“ Alenka zůstala na chvíli zticha a jen přemýšlela. Houseňákova slova jí dávala smysl, ale to si z nějakého důvodu nechtěla přiznat, také chtěla zkusit ten skok, ale ani to si nepřiznala.

„Do toho, vím, že si to přeješ“, řekl Houseňák. „Přeji, co?“, zeptala se Alenka. Houseňák povzdechl a řekl: „Nejsem hloupý, děvče. Do toho.“

Alenka nezaváhá, přijde k balkonu a skočí. Ve chvílce je zpátky a stojí před dveřmi bílého domu. „Zajímavé, nečekal bych, že se vrátíš, pokračujeme“, řekl Houseňák a pokynul k červeným dveřím, které tam dříve nebyly.

Alenka prošla dveřmi a najednou stála na okraji lesa. Vedle ní se nacházela rozlehlá louka, na níž seděla dívka s růží. Alenka se podívala na své rameno, aby Houseňákovi položila další otázky, ale on nikde.

„Pojď blíž“, řekla dívka, a tak Alenka přistoupila o krok blíže, ale dál nemohla. Dívka se pousmála, vstala a šla k ní. „Zajímavé, nemůžeš do temného

lesa, ale ani na barevnou, veselou louku,“ s úsměvem povzdechla. „Jsi mezi, ještě ses nerozhodla. Jsi moc tvrdohlavá, co?“

Dívka teď stojí před ní a vřele se usmívá. Mezitím, co si ji Alenka zvědavě prohlíží. Dívka jí chytne za ruku a v tu chvíli Alenka může vstoupit na louku. Dívka ji tam táhne. Po chvíli ticha řekne: „Houseňáka už znáš, zbývá už jen Růže a Šklíba. Pomůžeme ti,“ zasměje se. Dívka jí dovede ke konci louky a v tu chvíli si Alenka uvědomí, že konec louky je konec útesu.

Dojdou na místo, na Alenku se dívá Růže, Houseňák a fialový kocour poletující ve vzduchu. „Tohle jsou oni. Šklíba,“ ukáže dívka na poletující kočku. „A Růže.“ Všichni se posadí, ale Alenka zůstává stát. „Takže...,“ začne Šklíba, „ani les ani louka?“ Alenka neodpoví, a tak Šklíba pokračuje: „Kdo jsi?“ „Alenka,“ nejistě odpoví Alenka. Na to se Šklíba zasměje. „Dobře, zkusíme to jinak. Kdo si myslíš, že jsi?“ „Já,“ odmlčí se Alenka na chvíli a rozmýšlí odpověď. „Nevím.“ „Nepřemýšlej, neptám se na to, co víš, ptám se na to, co si myslíš. Kdo jsi? Co jsi?“ Alenka bez rozmyslu odpoví: „Nikdo. Nic“ Houseňák se k ní nakloní. „Ach tak, dobrá,“ řekne trochu překvapený její upřímností. „Říkal jsem, že je jiná,“ řekne Houseňák mezitím co se Šklíba směje Alenčině odpovědi a užívá si Alenčinu přítomnost. Dívka si odkašle a řekne: „Povím ti jeden příběh. „Jednou mi kdosi řekl, že se bojím ticha. Nechápal jsem to, ale to proto, že jsem ticho nikdy nezažila. V mé mysli byl neustálý

hluk mých myšlenek, ale zvykla jsem si na to. Stalo se to součástí mého života, byla to pro mě samozřejmost, něco, co jsem nevěděla, že se může změnit, ale stalo se. Pak nastalo prázdno, ticho. Chvilí poté jsem si zoufale přála svůj hluk, šum myšlenek.“

„Fráze jsou otravné,“ zamumlala na to Růže. „Každopádně pro tebe, Alenko, to není nic nového. To obě víme.“ „Jaký je hlavní cíl této konverzace?“ zeptá se Alenka. Dívka se pousmála a řekla: „Jak už bylo řečeno: skočit, nebo přestat skákat.“ Šklíba poletující ve vzduchu poukázal na konec útesu, nadechl se a řekl: „Jak se vcítíš? Udělej, co chceš, ale chtěl bych poukázat na to, že zde začíná být nuda.“ „Prostě chceš skočit, nebo ne. Jednoduché.“

Alenka přijde blíž k útesu, utrhne kopretinu a dá si ji do vlasů. Rozpršelo se, ale je slunečno. Obloha nepláče, ani se nesměje. Je to Alenka, která se směje s kopretinou ve vlasech a vlajícími šaty. Alenka mává skupině a dívá se na ně s úsměvem na tváři. Najednou zaškobrtne a spadne, a tak mizí za okraj útesu.

Tak končí její příběh. Měla nudný život a skončila ho. Nebyla usměvavá, talentovaná, milá ani šťastná, jak ji ostatní viděli. Byla nejistá, nedůvěřivá, smutná, s neustálým hlukem v hlavě. Neměla důvod být taková, jaká doopravdy byla a přes to byla taková do jejího posledního momentu. Byla pták s otevřenou klecí, který nedokázal vylétnout.

Starý obrázek

Petra Souralová, 6. A

V zaprášeném obchodě s použitými věcmi bylo ticho, které by se dalo krájet. Staré hodiny unaveně tikaly, z koutů se dívaly staré věci, na které už nikdo dávno nesáhl. Mezi nimi visel na zdi obrázek, tak nenápadný, že kolem něj každý jen prošel. Rám se už odlupoval a barvy vybledly.

Jednoho odpoledne si ho prohlížel malý chlapec. Byl bosý a v kapse měl jen pár drobných. Obrázek ho přitahoval. Byly na něm stromy, modrá obloha a malinká louka. Čím déle se na něj díval, tím víc se mu zdálo, že obloha není prázdná. Nad stromem se zjevila kola s křídly a mraky podobné cukrové vatě. Chlapci se zdálo, že se vybledlé barvy znovu rozhořívají. Hoch se zeptal, kolik obrázek stojí. Prodavač se jen ušklíbl: „To je jen starý bezcenný kus. Nikdo ho nechce. Dej mi, kolik chceš, a je tvůj.“

Chlapec vysypal své drobné na pult, vzal obrázek a nesl ho domů s takovou opatrností, jako kdyby nesl poklad. Pověsil ho nad postel. A když zavřel oči, obrázek ožil. Stromy se jemně chvěly a kola s křídly vzlétla na nebe.

Od té chvíle pro něj nebyl obrázek jen kusem starého papíru. Stal se branou. K domovu, který možná nikdy neexistoval, a přece byl tím nejskutečnějším, který chlapec měl.

Zajíc a šnek

Leopold Nikodem, 9. A

V jednom zeleném údolí žila zvířata, která spolu často soutěžila. Nejvíce se předváděl zajíc. Byl rychlý a pyšný na své dlouhé nohy. Při každé příležitosti ostatním vyprávěl, jak je rychlý a neporazitelný.

Zvířata ho poslouchala, ale mnohá z nich už ho měla plné zuby. Jen šnek, pomalý a tichý, mu jednoho dne klidně řekl: „Možná jsi rychlý, zajíci, ale i pomalý může dojít do cíle, pokud je vytrvalý.“

Zajíc se rozesmál, až mu uši poskakovaly. „Ty? Se mnou se chceš měřit? To myslíš vážně? Vždyť jsi tak pomalý, že tě předběhne i stín!“ Ale šnek se nenechal vyvést z míry a navrhl závod. Ostatní zvířata se seběhla, aby byla svědky té zvláštní soutěže.

Druhý den se všichni sešli u startovní čáry. Cílem byla stará jablonoň na kopci za lesem. Liška, známá pro svou chytrost, se ujala role rozhodčí. „Na místa, připravit, teď!“ zvolala.

Zajíc vyrazil jako střela. Jeho dlouhé nohy ho nesly přes louku neuvěřitelnou rychlostí. Skákal přes kameny, vyhýbal se keřům a běžel, co mu síly stačily. Nikdy neběžel tak rychle jako teď, protože chtěl všem dokázat, že opravdu nemá konkurenci.

Šnek mezitím zůstal na místě. Otevřel svůj domeček a z něj vyklouzly malé lesklé trysky, které si tajně sestrojil z nalezených kovových kousků a šikovně upravených listů. Zvířata užasla. „Co to má být?“ šeptala si.

Šnek zmáčkl malou páčku. Vtom z trysek vyšlehly plameny a šnek vyrazil vpřed takovou rychlostí, že se po něm jen zaprášilo. Loukou se prohnal jako kometa.

Zajíc běžel, jak jen mohl, ale brzy uslyšel zvláštní svištivý zvuk. Otočil hlavu a nevěřil vlastním očím – šnek kolem něj prosvištěl takovou rychlostí, že mu uši vlály ve větru. „To není možné!“ zakřičel zajíc a přidal ještě víc. Ale ať se snažil, jak chtěl, šneka už nedohnal.

Když se přiblížili k cílové jablonoň, šnek dorazil první a vítězně se postavil na čáru. Ostatní zvířata propukla v jásot a začala mu tleskat.

Zajíc doběhl o chvíli později, vyčerpaný, udýchaný a celý v šoku. „Jak jsi to dokázal? Já jsem přece nejrychlejší!“

Šnek se na něj podíval a klidně odpověděl: „Možná jsi rychlý a silný, zajíci, ale já jsem použil hlavu. Když mi příroda nedala rychlé nohy, musel jsem najít jiný způsob, jak uspět.“

Zajíc jen stál a přemýšlel. Všechna zvířata pochopila, že tentokrát nevyhrála rychlost ani síla, ale chytrost a vynalézavost.

Po vojně

Josef Kainar

Těch armád které táhly po kraji
už pamatujem několik
Vždy jiné mundúry
a vždycky jiná řeč
A jenom mělké hroby v poli
a hluboký vztek
tu zbyly po nich

Slunce mé Moravy je červené a silné
z vinogradů tam dole na jihu lisují víno
plné vůle
a elektrárny rozvádějí proud
aby se žilo ve světle
když na Moravu padne noc
jako černé a domácí zvíře
s hvězdnýma očima

Z těch armád které táhly po kraji
jen na jednu se bude vzpomínat
A první její tank který jsem zahlédl
mám dosud v srdci
Tank těžký jako radost
která vybuchuje a hřmí údolím
mé Moravy

A nápisy na rudých hrobech
v zahrádkách při silnicích
a na náměstích
budou první abecedou
které budu učit své syny

Báseň Josefa Kainara „Po vojně“ zachycuje dobový prožitek konce nacistické okupace a vděčnost mnoha obyvatel Moravy vojákům Rudé armády, kteří padli při osvobozování Československa. Dnes je však nutné číst podobné texty v širších historických souvislostech. Úcta k padlým vojákům roku 1945 neznamená schvalování stalinského režimu, komunistické totality, okupace Československa v roce 1968 ani současné ruské agrese proti Ukrajině. Báseň proto nechápeme jako politickou oslavu Sovětského svazu, ale jako dobový básnický dokument o radosti z konce války a o paměti obětí. Kritické čtení znamená vnímat jak sílu básnického obrazu, tak i jeho historická omezení.